

Dorpslijsten zijn niet stuk te krijgen

Dorpslijsten vormen sinds jaar en dag de meerderheid in de Drutense raad. De kerkdorpen hebben eigen partijen die na de verkiezingen één machtsblok vormen. Oneerlijk of slim?

Peter Deurloo

Druten

De dorpslijsten zijn in Druten al zo'n veertig jaar een machtsfactor. Als losse politieke partijen doen ze voor hun eigen dorp mee aan verkiezingen. Voor Puiflijk en Druten-Zuid, Afferden en Horsen. Meestal komen ze in de regerende coalitie terecht. Na de verkiezingen vormen ze namelijk steeds één fractie, de Samenwerkende Dorpslijsten. Daarmee zijn ze een machtsblok waar je moeilijk omheen kunt.

Het is een gouden formule. Dat vinden de partijen zelf en het is ook het oordeel van politicologen. „Het geeft een grote herkenbaarheid en is een slimme strategie”, zegt Arno Korsten, emeritus hoogleraar bestuurskunde aan de Universiteit Maastricht en de Open Universiteit.

Bijna waren ze er niet meer geweest, die dorpslijsten. Als de gemeentelijke fusie tussen Druten en Wijchen was doorgegaan, zouden ze in de gezamenlijke gemeenteraad getalsmatig kopje onder gaan. „Onder leiding van de toenmalige wethouder Sjef van Elk zijn er verkennende gesprekken geweest over opheffing en een andere manier van organiseren”, zegt Ramon Postulart, lijsttrekker van Dorpslijst Puiflijk/Druten-Zuid. „Je had dan wel ontmoeten.” Maar de fusie klapte

◀ Thye van Dinteren (l) en Ramon Postulart bij de Oude Toren van Puiflijk. FOTO EVELINE VAN ELK

van Dinteren. „Maar we zullen als samenwerkende dorpslijsten ook een stem zijn voor Deest.”

Van Dinteren is zelf student politicologie. Hij voert een lijst aan waarop maar liefst 47 Afferdenaren staan. Een teken van betrokkenheid. Hij roemt de fijnmazigheid die de dorpslijsten kunnen bereiken. Ze weten precies wat er speelt in hun dorp en wat de behoeften zijn. „Als Afferden en Deest samen zouden gaan, verlies je de fijnmazigheid. Door apart te blijven, krijg je meer input en krijg je meer voor elkaar voor je eigen dorp.”

Dat zijn de voordelen van de dorpslijsten volgens Postulart en Van Dinteren: fijnmazigheid, weten wat er speelt. Postulart: „Wij hebben een heel grote voelspriet.” En na de verkiezingen is er de kracht van de samenwerking. Het vormen van een machtsblok. „Qua zetels ben je niet zo maar weg te strepen”, zegt Van Dinteren. „En alle deelbelangen samen vormen toch weer een algemeen belang.”

Hij en Postulart vinden er niets mis mee om als losse partijen mee te doen aan de verkiezingen en daarna één fractie te vormen. Postulart: „Houd je daarmee de kiezers voor de gek? Nee, want we zijn er open over dat we na de verkiezingen één fractie vormen. We doen het al jaren. Kernachtig Druten wordt waarschijnlijk weer de grootste partij. Als je dan een blok vormt, kunnen ze niet om je heen.” Van Dinteren is zich bewust van het gevaar dat zijn kiezers verwachten dat hij voor hen persoonlijk iets doet. „Daar ben ik duidelijk over. Ik kan niet voor één belang gaan.”

Bestuurskundige Marcel Boogers van de Universiteit Twente is het met beide dorpspolitici eens. Hoezo kiezersbedrog? „Het is een strategisch slimme zet. En er is geen probleem als je er open en eerlijk over bent.”

Hoogleraar ziet meer voordelen dan nadelen

Emeritus hoogleraar Arno Korsten ziet veel meer voordelen aan dorpslijsten of lokale lijsten dan nadelen. Hij zegt dit met het oog op andere de situatie in Druten.

Peter Deurloo

Druten

„Ze zijn opmerkelijk succesvol”, weet Korsten. „Omdat ze betrekking hebben op dorpen of personen. Veel kiezers stemmen niet op partijen, maar op namen. En als ze kenbaar maken dat ze na de verkiezingen samen een machtsblok zullen vormen, kan dat een extra reden voor de kiezer zijn om op ze te gaan stemmen.”

Juridisch is er geen enkel beletsel voor het vormen van één fractie van los aan de verkiezingen deelnemende partijen, benadrukt Korsten. „En het is een zeer aantrekkelijke formule, ook als je wilt inspeelen op de tegenstelling met de landelijke partijen.”

Het zijn vooral die landelijke partijen die problemen hebben met het vormen van een machtsblok door lokale lijsten, denkt Korsten. Zij ervaren dat als oneerlijk. Maar het is eerder slim van de dorpspartijen om het zo aan te pakken.

„Er zijn ook nadelen. De partijen doen los van elkaar mee aan de verkiezingen met een eigen programma. Dan kan er na de verkiezingen ruzie ontstaan als ze één fractie vormen, zeker als het gaat om nieuwe lijsten. Daar moet je je dus als samenwerkende partijen goed over beraden, zodat je één lijn hebt van opereren.”

Een valkuil is potentiële belangenverstrengeling. „Als je van zes verenigingen voorzitter bent en dan ook nog in de gemeenteraad zit.” Het is daarom volgens hem goed dat er op aandringen van oud-minister van Binnenlandse Zaken Ollongren strenger wordt gekeken naar de integriteit van kandidaat-wethouders.

Door apart te blijven, krijg je meer voor elkaar voor je eigen dorp

– Thye van Dinteren

en alles bleef bij het oude.

Hoewel? Niet alles. Dorpslijst Deest is verdwenen. Ellen Thomassen stopte, na vele jaren lang de Deestse belangen in de gemeenteraad te hebben vertegenwoordigd. De dorpslijst ging op in Kernachtig Druten. Ook dat is een dorpslijst die eerder de naam Dorpslijst Druten droeg. Maar ze

zat nooit in het dorpslijstenblok. Want van oudsher is er in de gemeente Druten een strijd van de kleine kerkdorpen tegen het grote dorp Druten.

Dat Deest er niet meer bij is, is volgens Postulart niet zo'n aderlating als je op het eerste gezicht zou denken. „We verliezen een partner in onze samenwerking en dat

We zijn er open over dat we na de verkiezingen één fractie vormen

– Ramon Postulart

is jammer. Ellen gaf natuurlijk heel specifiek aandacht aan Deest.” Hij verwacht stemmen uit Deest voor de overige drie dorpslijsten. „Niet heel Deest gaat op Kernachtig Druten stemmen.”

De vorming van een dorpslijst Afferden/Deest is overwogen. Dorpslijst Afferden zag het niet zitten, zo zegt lijsttrekker Thye